

ГЕНЕРАЛ-ПОТПУКОВНИК
МЛАДЕН ЂИРКОВИЋ,
КОМАНДАНТ
КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ

ЈАЧИ И ЕФИКАСНИЈИ

Јединице Копнене војске распоређене су на територији целе земље, тако да и њихова удаљеност од седишта Команде представља чинилац који утиче да команде бригада и батаљона сада имају одговорнију, аутономнију и самосталнију позицију. Први утисци и позитивна пракса говоре да смо изабрали добра решења и да нема већих проблема. Четири бригаде КоВ, опремљене најквалитетнијим и најисправнијим борбеним и неборбеним средствима, несумњиво представљају основну снагу и окосницу не само Копнене војске већ и Војске Србије у целини.

Команда Копнене војске, са седиштем у Нишу, формирана је марта ове године и тиме је преузела надлежности у оспособљавању, развоју, опремању, усавршавању свих родова и служби Копнене војске и друге задатке тог вида оружних снага. Досадашња команда Копнених снага прерасла је у видавоку и почела је да ради по новој организацијско-мобилизацијској структури. Истовремено су у протеклим месецима формиране Прва, Друга, Трећа, Специјална и Мешовита артиљеријска бригада, док ће нова структура Копнене војске бити потпуно заокружена 28. јуна, када ће у Врању бити формирана Четврта бригада КоВ. О организацији Копнене војске, новинама у раду, проблемима у процесу реформи, вишку кадра, оспособљавању, међународној војној сарадњи, Копненој зони безбедности, будућој трилатералној вежби, и другим актуелним питањима разговарали смо са командантом Копнене војске генерал-потпуковником Младеном Ђирковићем.

• Господине генерале, Копнена војска је углавном већ формирана и функционише по новим организационим принципима. Које су основне новине у раду?

— Команда Копнене војске је овог пута потпуно усаташена са структуром Генералштаба Војске Србије, а наш двомесечни рад показује да сада ефикасније функционишемо. Новине у структури команде односе се на Одељење за планирање и Сектор за цивилно-војну сарадњу. Желимо да што пре оспособимо људе који раде у тим сегментима и зато их упућујемо на различите програме усавршавања. Управо се вратило једна наша делегација из Аустрије, где су стекли увид у начин функционисања сектора за цивилно-војну сарадњу. У том делу мораћемо да пронађемо модел који највише одговара нашим условима.

Структура Копнене војске је позната. Да подсетим, њу чине Команда, четири бригаде Ков, Специјална бригада, Мешовита артиљеријска бригада, Речна флотила, батаљони војне полиције, везе и АБХО и приштапске јединице. Већ на први поглед видљиво је промена у односу на ранији период, када је командант Копнених снага имао на вези више од четрдесет јединица. Сада су заиста повећане могућности да се стане успешно усмерава, ефикасно командује и да се исто тако добро извршавају задаци.

• *Формирање нове команде и јединица није једноставан задатак. Да ли сте имали проблема у раду на тим пословима и шта је било најтеже?*

– Све организацијско-мобилизацијске промене реализовали смо упоредо изводећи остале редовне задатке. Нисмо имали ни временско ни материјалних могућности да обуставимо друге активности и да се искључиво посветимо том послу. У формирању команде и бригаде имали смо две основна проблема. Први чине проблеми кадровске природе, настали зато што смо желели да напустимо стари систем заснован на аутоматском напредовању и да створимо правилну пирамиду, са више основних почетних чинова и мање виших чинова. Усаглашавање нових формацијских елемената и кадра који имамо био је, и још увек представља проблем, пре свега зато што многи официри са високим чиновима нису завршили одговарајући степен усавршавања, а с друге стране нема довољно старешина са почетним чиновима.

Други проблем је материјалне природе. Учинили смо значајан корак у смањењу броја локација на које смо разместили јединице, али нисмо имали, због познатих разлога (разарања, претрпљене штете, недовољно финансирање војске), ниједан комплекс нити касарну са комплетном инфраструктуром. Изабрали смо решење најподесније и најприближније ономе што би требало да имамо. И поред тога јављају се проблеми у смештају људи, а поготово у складиштењу технике. Потребни су нам хангари и надстрешнице за акуле борбене системе. Ти објекти су заиста у лошем стању. Напомињем да је одржавање ратне технике веома скупо, те да је боље и јефтиније

улагати у изградњу капацитета за њихово чување него плаћати ремонте и друге интервенције.

• *Бригаде и батаљони Ков имају знатно другачији положај у новој организацији. Како ти састави функционишу у садашњим условима?*

– Јединице Копнене војске распоређене су на територији целе земље, тако да и удаљеност јединица од седишта Команде представља чинилац који утиче да команде бригада и батаљона сада имају одговорнију, аутономнију и самосталнију позицију. Први утисци и позитивна пракса говоре да смо изабрали добра решења и да нема већих проблема. Четири бригаде Ков имају по 10–11 батаљона, различитог степена развијености, и несумњиво представљају основну снагу и окосницу не само Копнене војске већ и Војске Србије у целини. Бригаде су потпуно опремљене најквалитетнијим и најисправнијим борбеним и неборбеним средствима. У периоду смо када пратимо рад и исправљамо уочене недостатке. Бавимо се и бљим структурисањем логистике, коју морамо подесити према моделу војске за који смо се определили.

• *Сви специјалци Војске Србије обједињени су у специјалној бригади. Јесу ли они спремни да се ухвате у коштак са најтежим изазовима попут тероризма?*

– Преостало је да и подводне диверзанте, који су сада у саставу Речне флотиле, ставимо под надлежност Специјалне бригаде, а

одговор на ваше питање је да су наше специјалне јединице изузетно квалитетне и врхунски оспособљене, те да могу да одговоре савременим безбедносним изазовима. Морам да кажем да и у вези са специјалним јединицама имамо проблеме које сагледавамо и учинићемо напор да их заједно са другим деловима Војске Србије, Министарством одбране и уз разумевање надлежних државних органа решимо. Ту првенствено мислим на статус припадника специјалних јединица (што је врло важно ако хоћемо квалитет) и њихово опремање. Ангажовање специјалних снага захтева и брзе покрете ваздушним, копненим и речним путевима, а све то тражи модернизацију, увођење нових средстава и опреме.

• *Копнена војска данас броји дванаест хиљада људи. Да ли се у процесу реорганизације појавио вишак кадра и шта је са тим људима?*

– Број официра је оптималан, уз проблеме у структури чинова и степено стручног усавршавања које сам већ поменуо. Имамо неколико стотина подофицира више него што то предвиђа нова формација, а проблем ћемо покушати да решимо програмима за преквалификацију кадра или усвајањем наших предлога у Скупштини Републике Србије да се и са двадесет година стажа оствари одређен проценат пензије.

Вишак цивилних лица сагледали смо на нивоу гарнизона. Најтежа ситуација је у Нишу, где су угашени 201. логистичко база, 186. технички наставни центар и неке санитетске установе. На основу усвојених критеријума формирали смо ранг-листе и обезбедили да у Војсци наставе да раде најквалитетнија цивилна лица.

• *Шта је то ново у систему обучавања у Копненој војсци?*

САРАДЊА СА КФОРМ

Одржавамо стабилну сарадњу са Кфором и трагамо за могућностима да организујемо још више заједничких вежби, увежбавања, једновремених патрола и других активности. У нашим односима владају потпуно поверење и принцип међусобног уважавања. У протеклом периоду имали смо три заједничке вежбе са Кфором (две са Американцима и једну са Чесима), а ове године планирамо још неколико. Интересовање су показали Французи, Шпанци и Американци, који желе да изведемо заједничке вежбе на тему решавања проблема криминала и екстремизма.

– Основна новост је што смо у процесу организацијско-мобилизацијских промена центре за обуку прелатчинили новоформираној Команди за обуку. У центрума се обавља обука војника, подофицира и цивилних лица и један део усавршавања официра. Дакле, више се не бавимо оспособљавањем појединаца, већ обуком команди и јединица и с тим циљем организујемо тактичке вежбе, бојна гађања, удруживања различитих јединица и родова, и друге активности.

• У Копној зони безбедности и неким другим деловима Копнене војске већ је заживео модел професионалне војске. Да ли смо на добром путу да се тај процес заокружи до 2010. године?

– Јесмо. Ми имамо потпуно професионалне јединице, попут Специјалне бригаде, Баталјона војне полиције или Речне флотиле, која је 90 посто професионализована. Желимо да професионализујемо и друге сегменте, на пример, посаде тенкова, јер дужина војног рока не омогућава да војнике обучимо за возаче тенкова или неке друге сложене дужности. Искуство која смо стекли потврђују да су поузданост и степен сигурности професионалних састава на много већем нивоу. Дobar пример професионализма јесу базе у Копној зони безбедности, где имамо врло мали број војника на одслужењу војног рока – само оне који се добровољно јаве за те дужности. Професионалац је професионалац, он извршава сложене и опасне задатке, али то је његов лични избор.

Знамо, наравно, и шта нас то спречава да будемо још ефикаснији у професионализацији. Да би се млади определили за позив професионалног војника, треба решити њихово статусно питања, дефинисати уговором време и услове по којима ће обављати службу и шта након истека уговора. У овом тренутку позив професионалног војника није стимулативан, и ту би морала да се учине одређена побољшања. Можда по принципу да они имају плату бар за десет посто већу од просечне плате у Републици Србији.

Мислимо да је та професија у односу на многе друге захтевнија, сложенија, изазовнија, те да изискује више напора, намеће више ризика. У овом тренутку има упражњених места за војнике по уговору. Расписујемо конкурсе. И док је на југу одзив асредњи, у Војводини и Београду је он много слабији. Када обезбедимо бољи материјални статус, мислим да ће и одзив бити бољи и да ћемо без проблема обезбедити потребан број војника професионалаца за успешно извршавање задатака.

• Има ли промена у извршавању задатака контроле Копнене зоне безбедности и обезбеђења административне линије према Косову и Метохији?

– Сада те задатке извршавају Друга, Трећа и Четврта бригада, а команданти бригада су у својим зонама и команданти сектора.

ФАКТОР СПОЉНЕ ПОЛИТИКЕ

Представници Команде Копнене војске били су гости Бугарске и Румунске армије. У Бугарској смо разговарали са начелником Генералштаба и посетили 61. механизовану бригаду, где су нам приказали начин оспособљавања за учешће у мировним мисијама. У Румунији смо се срели са министром одбране, државним секретаром и начелником здруженог ПШ и посетили планинску бригаду.

Разговори су били отворени, пријатељски и искрени, а уочљива је спремност челних људи бугарске и румунске војске да нам пренесу сва искуства, па и она негативна. Тако су нам указали на учињене грешке у брзини реализације неких послова и у отпуштања кадрова, због чега су касније били принуђени да враћају отпуштене и пензионисане људе на посао.

Значајно је и што смо могли да упоредимо способности наша војска са оним што смо видели у тим земљама. Њихове јединице су добра оспособљене и успешно изводе обуку, али наша војска ни по ком критеријуму не заостаје за војскама наших суседних и пријатељских држава. Војска Србије је добра војска и може да буде, како је недавно рекао председник Републике Борис Тадић, важан чинилац спољне политике наше земље.

– Сада смо у завршној фази припрема за вежбу. Обовили смо све потребне разговоре, договоре и извиђања и имамо потпуно дефинисана решења о учешћу снага на вежби. Припадници Специјалне бригаде, Прве и Треће бригаде, инжењеријских јединица, жандармерије и полиције већ излазе на просторију за извођење вежбе. Занимљиво је да ће на вежби значајну улогу имати многи елементи система одбране Републике Србије, попут Управе за одбрану РС, органа локалне самоуправе, ватрогасних служби, медицинских центара, центара за јављање и обавештавање и других структура које се ангажују у кризним ситуацијама. Први пут цивилна компонента има значајно место и улогу на вежбама тог типа. ■

Људство углавном одређују те јединице, али због недовољне попуње професионалним кадром ангажујемо старешине и војнике по уговору и из Прве бригаде и других састава. Извршавање задатака у Копној зони безбедности сматрамо тежишним и једном врстом мисије у којој обезбеђујемо мир и сарађујемо са међународним фактором.

• Од прошле године Република Србија је чланица Програма Партнерство за мир. Да ли се чланство одразило и на активности у Копној војсци?

– Међународна војна сарадња је много динамичнија, а наши представници учествују у делатностима Програма Партнерство за мир, као што су курсеви, семинари, радни столови или радионице. Важно је да се у том делу сачини и законска регулатива, што ће омогућити још конкретније програме, пристекле из чињенице да смо чланови Партнерства за мир.

• Господине генерале, Ви сте руководиоца заједничке вежбе оружаних снага Србије, Бугарске и Румуније „Дунавска стража“ која ће се одржати од 25. до 29. јуна. Дакле се стигло са припремама и каква су ваша очекивања?

Зоран МИЛАДИНОВИЋ
Снимко Саша ЂОРЂЕВИЋ